

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

Η ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Ειδικό Εργαστήριο Διαβούλευσης

Τρίτη 7 Νοεμβρίου 2017, 15:30 - 18:30

Γραφεία ΣΕΒ

Μιχάλης Μητσόπουλος

Senior Advisor, Τομέας Μακροοικονομικής Ανάλυσης και
Ευρωπαϊκής Πολιτικής, ΣΕΒ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΕΘΝΙΚΟ ΤΡΑΦΗΜΑΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

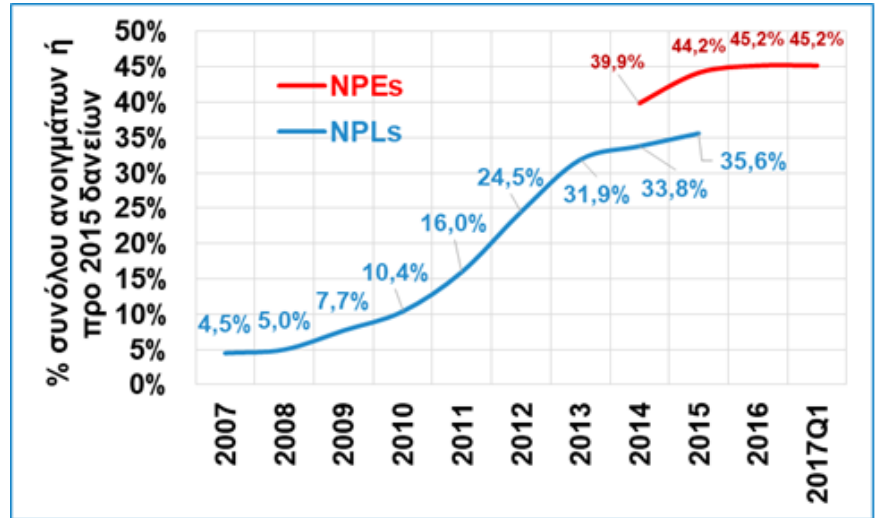
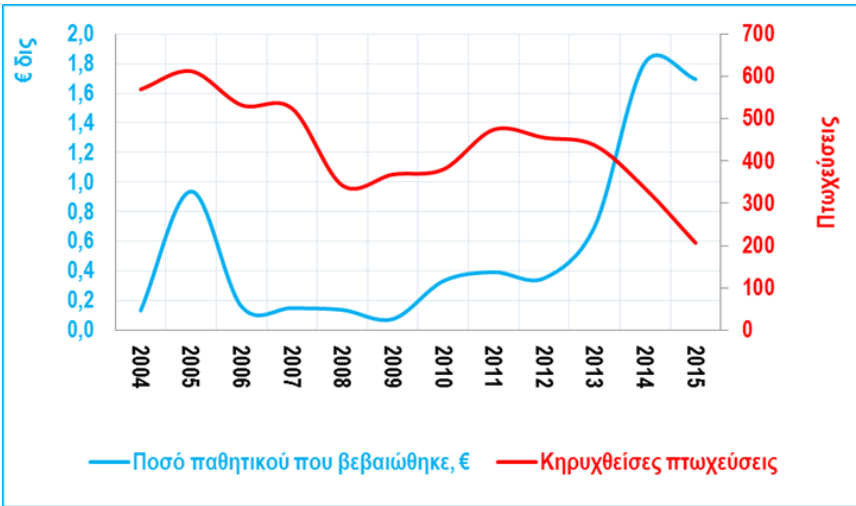
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Παρατηρητήριο
Επιχειρηματικού
Περιβάλλοντος
Αντιπεριφερειακό

- **Γιατί** λίγες συμφωνίες εξυγίανσης / αναδιάρθρωσης και
- **γιατί** λίγες πτωχεύσεις την ώρα που αυξάνονται τα NPLs / NPEs;
- **Γιατί** υπάρχει πλέον φυγή ικανών και σοβαρών στελεχών από επιχειρήσεις με προκλήσεις;

Η σημασία του πτωχευτικού δικαίου

- Καθορίζει την ταχύτητα με την οποία κεφάλαια και φυσικά πρόσωπα ενεργοποιούνται εκ νέου οικονομικά.
- Καθορίζει με κρίσιμο τρόπο τα κίνητρα που ενθαρρύνουν ή όχι προ-πτωχευτικές συμφωνίες.

Πού πρέπει να γίνουν επεμβάσεις; Η αναζήτηση Μεθοδολογία.

- Μεταξύ τους σύγκριση εναλλακτικών διαδρομών Ελληνικού πτωχευτικού δικαίου.
- Χρήση διεθνών ερευνών για εντοπισμό διαφορών στο πτωχευτικό δίκαιο Ελλάδας και άλλων χωρών.
- Αξιολόγηση των διαφορών – εντοπισμός περιοχών για χρήσιμες παρεμβάσεις.

Σύγκριση στοιχείων Doing Business, “Getting Credit”. Επικέντρωση στην εμπιστοσύνη προς το σύνδικο και την αυξημένη του ευελιξία

		Ελλάδα	Αυστρία	Βέλγιο	Βουλγαρία	Κροατία	Κύπρος	Τσεχία	Δανία	Εσθονία	Φινλανδία	Γαλλία	Γερμανία	Ουγγαρία	Ιρλανδία	Ιταλία	Λάτβια	Λιθουανία	Λουξεμβούργο	Μάλτα	Ολλανδία	Πολωνία	Πορτογαλία	Ρουμανία	Σλοβακία	Σλοβενία	Ισπανία	Σουηδία	HB
A/A	1=ΝΑΙ, ΚΕΝΟ =ΟΧΙ																												
1	Οι πιστωτές που διαφωνούν λαμβάνουν το ελάχιστο που θα προέκυπτε σε εκκαθάριση	1			1	1	1	1		1		1	1			1	1				1	1	1	1	1				
2	Οι νέες χρηματοδοτήσεις έχουν προτεραιότητα έναντι πιστωτών με και χωρίς ενέχυρο	1	1				1		1							1						1							
3	Οι πιστωτές δεν έχουν λόγο στην επιλογή ή το διορισμό του σύνδικου	1	1	1							1		1	1				1	1		1	1				1	1	1	
4	Ο σύνδικος δεν χρειάζεται την έγκριση των πιστωτών για να εκποιήσει σημαντικά περιουσιακά στοιχεία	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			1		1	1	1	1	1
5	Ο πιστωτής δεν μπορεί να ζητήσει στοιχεία από το σύνδικο	1	1		1		1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1
6	Δεν πληρώνονται πρώτα οι πιστωτές με ενέχυρο (πριν από φόρους και εργαζόμενους) σε χρεοκοπία εκτός πτωχευτικής διαδικασίας	1			1					1						1		1	1	1	1	1				1			
7	Δεν πληρώνονται πρώτα οι πιστωτές με ενέχυρο (πριν από φόρους και εργαζόμενους) στην εκκαθάριση	1								1						1		1	1		1						1		
8	Οι πιστωτές με ενέχυρο περιορίζονται από αναστολή εκτέλεσης όταν ο οφειλέτης εισέρχεται σε πτωχευτική διαδικασία που επιβλέπει δικαστήριο	1		1						1						1							1			1			
9	Δεν επιτρέπεται τα μέρη να συμφωνήσουν εκτέλεση εκτός δικαστηρίου όταν ενεργοποιείται δικαίωμα επί ενεχύρου, και ειδικά στον πιστωτή να πουλήσει με δημόσια ή ιδιωτική διαδικασία το ενέχυρο ή να το κρατήσει σε ικανοποίηση των απαιτήσεων του	1	1						1	1					1		1	1	1			1				1			
	Περιορισμοί επιρροής πιστωτών στη διοίκηση πτώχευσης (3+4+5+9)	1																1								1			
	Σημαντικοί περιορισμοί στο ενέχυρο (2+6+7+9)	1																											
	Ενθάρρυνση διαφωνίας και περιορισμοί πρόσβασης σε ενέχυρο (1+8+9)	1								1													1						
	Όλα τα παραπάνω	1																											

Το Doing Business δεν καταγράφει την κατώτατη τιμή στον πρώτο πλειστηριασμό, πχ. που δεν υπάρχει στην ειδική διαχείριση.

Σύγκριση εναλλακτικών διαδρομών Ελληνικού δικαίου και αξιολόγηση σε συνδυασμό με διεθνή σύγκριση

	N4307/14 ειδική διαχείριση	N3588/07 πτώχευση	N3588/07 αναδιάρθρωση (Αρ. 107-131)	N3588/07 εξυγίανση (Αρ99-106)	N4469/17 «Εξωδικαστική ρύθμιση οφειλών»
Λειτουργία επιχείρησης;	ΝΑΙ	ΟΧΙ, εκτός προσωρινά αν συμφωνεί 50% πιστώσεων	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
Έλεγχος πίνακα πιστωτών	Σύνταξη από λογιστή, αποδοχή από ειδικό διαχειριστή αυξημένων προσόντων	Εμπειρογνώμονας, το δικαστήριο μπορεί να ζητήσει επαλήθευση στοιχείων και να εκδικάσει ενστάσεις και εφέσεις, κάτι που προηγείται της διάθεσης της πτωχευτικής περιουσίας (Αρ. 135).	Οπως προκύπτουν από τα βιβλία, και ελέγχει φοροτεχνικός ή ορκωτός λογιστής (Αρ. 108) και περιλαμβάνεται στην έκθεση εμπειρογνώμονα	Οφειλές που προκύπτουν από βιβλία ή αναγνωρίζονται από δικαστήριο (Αρ.. 100)	Ναι τουλάχιστον σε βασικό επίπεδο
Νέο όργανο διοίκησης	Ειδικός διαχειριστής. Έχει ελάχιστα τυπικά προσόντα και μπορεί να πλαισιώνεται από ομάδα επαγγελματιών. Αν συντρέχει σοβαρός λόγος έχουν έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει την αντικατάστασή του.	Σύνδικος και Εισηγητής. Τυχαία επιλογή, χωρίς να τίθενται ελάχιστα προσόντα (στον Κώδικα Δεοντολογίας διαχειριστών αφεργγυότητας θα πρέπει να μην αναλαμβάνουν υποθέσεις για τις οποίες δεν έχουν τα προσόντα). Καμία συμμετοχή πιστωτών στην επιλογή του.	Αν δεν προβλέπεται διαφορετικά στη συμφωνία, ο οφειλέτης. Ο σύνδικος εποπτεύει και ενημερώνει ανά 6μηνο τους πιστωτές. Η διάρκεια εποπτείας ορίζεται από τη συμφωνία και διαρκεί έως και 3 χρόνια.	Ως μέρος συμφωνίας	Δεν αλλάζει
Διάθεση ενεργητικού	Ως σύνολο ή τμηματικά, Αποδοχή τμηματικών προσφορών αν υπάρχουν μόνο αυτές.	Καταρχήν ως σύνολο, αν αποτύχει ως τμήματα. Τμήματα αν χάνουν αξία. Όχι πρόσβαση σε ενέχυρα, εκτός αν δεν είναι κρίσιμα για λειτουργία συνόλου.	Ως μέρος συμφωνίας για τμήματα, δεν αλλάζει	Ως μέρος συμφωνίας, δυνατότητα όροι να τίθενται ως αναβλητική αίρεση.	ΟΧΙ, ως ουσιαστικός όρος, και επί της αρχής
Τρόπος διάθεσης	Ανοιχτός διαγωνισμός. Δεν υπάρχει ελάχιστη αρχική τιμή.	Ανοιχτός διαγωνισμός. Ελάχιστη αρχική τιμή για ακίνητα (Αρ. 148) και για αξία επιχείρησης (Αρ. 137).			N/A
Ενέχυρα	Με απόφαση δικαστηρίου και με αποδοχής αίτησης ακόμα αν υπάρχει ενέχυρο αναστέλλεται η πρόσβαση για 10 μήνες εφόσον έχουν σημασία για τη λειτουργία μέχρι έγκριση σχεδίου αναδιοργάνωσης ή απόφαση συνέλευσης πιστωτών. Ικανοποίηση ως προβλέπεται από πώληση	Προστατεύουν από Κ.Πολ.Δ. Με απόφαση δικαστηρίου και με αποδοχή αίτησης ακόμα αν υπάρχει ενέχυρο αναστέλλεται η πρόσβαση για 10 μήνες εφόσον έχουν σημασία για τη λειτουργία μέχρι έγκριση σχεδίου αναδιοργάνωσης ή απόφαση συνέλευσης πιστωτών. Εξαιρέση για κινητά ενέχυρα ΝΔ1923.	Δυνατότητα διαφάνειας στην αναλογική μείωση απαίτησης και αξίας ενέχυρου. Δεν θίγονται εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά στη συμφωνία.	Ισότιμη μεταχείριση πιστωτών	Διατηρούνται επί της αρχής, αν και οι διατυπώσεις του νόμου αφήνουν ανοιχτό το ενδεχόμενο υπολογισμού της αξίας τους και αποζημίωσης του πιστωτή σε χαμηλή αξία

Φορολογικά αντικίνητρα σε συμφωνίες. Αναζήτηση κάθε διαθέσιμης πληροφορίας για το τι ισχύει σε άλλες χώρες, πληροφορίες αγοράς + έλεγχος από ημεδαπή νομοθεσία.

		Φορολογικά κίνητρα που αυξάνουν την υπολειπόμενη αξία	
		Όχι	Ναι
Υπάρχουν και άλλες συνέπειες από τη χρεοκοπία	Όχι	Φινλανδία Γερμανία Ουγγαρία Ιταλία Λάτβια Λουξεμβούργο Ολλανδία Νορβηγία Πορτογαλία Σλοβενία Τουρκία	Αυστρία Κροατία Πορτογαλία Σλοβακία Ισπανία Σουηδία
	Ναι	Βουλγαρία Κύπρος Δανία Εσθονία Γαλλία Ελλάδα Ισλανδία Ιρλανδία Μάλτα Μοντενέγρο	Βέλγιο Τσεχία Λιθουανία Πολωνία ΗΒ

Μη επιστροφή φόρου εισοδήματος που έχει καταβληθεί ήδη και αφορά το ποσό του ανεξόφλητου τιμολογίου που διαγράφεται
Μη επιστροφή ΦΠΑ που έχει καταβληθεί ήδη και αφορά το ποσό του ανεξόφλητου τιμολογίου που διαγράφεται
Φορολόγηση ως εισόδημα του οφειλέτη για το ύψος των οφειλών εκτός τραπεζικού δανεισμού που διαγράφονται
Φορολόγηση, μετά την 1/1/2018, οφειλέτη για το ύψος του τραπεζικού δανείου που διαγράφεται ως εισόδημα
Δυνατότητα συμψηφισμού ζημιών μόνο με τα μελλοντικά κέρδη των επόμενων 5 ετών

Η ίδια προσέγγιση πχ. σε περίπτωση ευθυνών διοικήσεων

A. Υπάρχουν οριζόντια αντικίνητρα στις συμφωνίες:

- **Φορολογικά** (ΦΠΑ, 5-ετία, εισόδημα επί διαγραφόμενου ποσού, διαγραφή ως εισόδημα οφειλέτη, θετική όμως η ΠΟΛ1080/17).
- **Ευθύνες στελεχών που διαγράφουν απαιτήσεις τραπεζών και δημοσίου** (Άρ 65. Ν4472/17 - έχει επιλυθεί, ειδικά για δημόσιο;).
- **Συμμετοχή δημοσίου σε διαγραφές** (επέκταση της στάσης που υιοθετεί πλέον στον «εξωδικαστικό» σε αναδιρθρώσεις, εξυγιάνσεις, ειδική διαχείριση και ζητήματα ρητών υπερ-προτεραιοτήτων).
- **Έμμεσες υπερ-προτεραιότητες** (κυρίως «αλληλέγγυα ευθύνη & ποινικές ευθύνες στελεχών) που ενθαρρύνουν μια στάση «πληρώνω το κράτος και παραδίδω στο σύνδικο» και διώχνουν στελέχη

Β. Σημεία για επεμβάσεις που είναι εφικτές στο υφιστάμενο περιβάλλον:

- **Δεν είναι σαφής η διασύνδεση στάσης πληρωμών και πτωχευτικής πορείας.** Μια ασάφεια που δίνει δυνατότητα κακόπιστης κατάχρησης.
- **Οι πιστωτές έχουν μειωμένη εμπλοκή.** Κυρίως, αποφασίζουν αν η πτώχευση εκκαθαρίζει «going concern» ή όχι. Σημαντικό, αλλά όχι αρκετό. **Δεν έχουν λόγο στην επιλογή του ενδεδειγμένου συνδίκου.**
- **Ο σύνδικος έχει πολύ μειωμένη ευελιξία,** ενώ υπάρχει στη χώρα μας το παράδειγμα του ειδικού διαχειριστή.
- **Ορισμένες τεχνικές λεπτομέρειες.** Η επιβεβαίωση του πίνακα πιστωτών, διαδικασία ιδιαίτερα σημαντική, να μην καθυστερεί διαδικασίες που μπορεί να προχωράνε παράλληλα.

Γ. Επιπλέον δράσεις:

- **Λειτουργική διασύνδεση «εξωδικαστικού» με «εξυγίανση / αναδιάρθρωση».**
- **Υπάρχουν δυνατότητες να γίνουν τα ενέχυρα πιο ελκυστικά (πχ. φτηνό μητρώο ενεχύρων).**
- **Βελτίωση διαφάνειας πλειστηριασμών.**
- **Εκπαίδευση για συνδίκους (διαχειριστές αφερεγγυότητας) / δικαστές.**
- **«Πραγματική δεύτερη ευκαιρία» και για χρέη προς δημόσιο για πτωχό χωρίς αμέλεια ή δόλο.**

1. **Συνολική και λειτουργική αντιμετώπιση των οριζόντιων αντικινήτρων σε προ-πτωχευτικές συμφωνίες:** ΦΠΑ & φόρος εισοδήματος επί διαγραφόμενου ποσού, ευθύνες διοικητών & στελεχών, συμμετοχή δημοσίου σε όλες τις διαγραφές, ευθύνες στελεχών που διαγράφουν απαιτήσεις τραπεζών και δημοσίου.
2. **Μια πολύ προσεκτική επέμβαση στον πτωχευτικό μηχανισμό:** Εμπιστοσύνη πιστωτών προς το σύνδικο και αυξημένη ευελιξία του στην εκποίηση στοιχείων ενεργητικού.
3. **Βελτιώσεις που φαίνονται ασφαλείς και ότι βοηθάνε τώρα, προσεκτική μελέτη όλων των πτυχών για τα υπόλοιπα.**